

Izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETÖ—YEAR XIV.

Cena lista je 25.00.

Entered as second-class matter January 21, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., petek, 1. julija (July 1) 1921.

Subscription \$5.00
Yearly.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4632.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ROMANJE V WASHINGTON SE NADALJUJE.

SKORAJ Z VSAKIM VLAKOM SE PRIPREJUJE PARLAMENTARNI ZAKULJENIKI.

Vsek ima svoje delo, o katerih upo, da se mu ispolnijo.

Washington, D. C. (Federated Press). — Veliki bizniški interesi smatrajo zelo Hardingove administracije "več biznis v vidi, manj vlade v biznisu" resnim.

Skoraj z vsakim vlakom se pripreja v Washington parlamentarni zakuljenik, da govoriti za koristi specjalnih interesov, ki žele, da bi bili oproščeni vezi, na pr. poštne, ki jim vede roke, da ne morejo pograbiti se več "biznisa".

Za temi publicatimi in zakuljenskimi organizacijami je veliko očredotočenje kapitala. Na

čelu je Zvezni trgovski zbornica, ki zdaj gradi palec v Washingtonu, katerega bo stala tri milijone dolarjev. Njo obtožuje senator La Follette, da potroši na leto pol milijon dolarjev, da zbere potreben material, ki sluji za izbrane odredbe ali pa proti njim. Ta zbornica je stručena moč lokalnih trgovskih zbornic, kar in bankarskih društev.

So pa še druge organizacije, ki vadijo v Washingtonu svoje poslovne, da lahko povejo svoje mnenje in izvrše večji pritisk. Te podjetniške organizacije so sledile:

The American Railway Association; The Association of Railroads; The National Association of Manufacturers; The National Association of Commerce; The National Association of Real Estate Boards; The Wholesale Coal Dealers' Association; The American Association of Meat Packers; The National Water Power Association; The National Lumber Manufacturers' Association; The Lumbermen's Bureau; The National Beet Sugar Association; The American Cane Sugar Association; The United States Sugar Manufacturers' Association; The Hardware Manufacturers' Association; The National Canners Association; The National Petroleum Association; The National Association for the Protection of American Rights in Mexico.

To organizacije ne nadlegujejo le člankarjev v njih pisarnah, ampak nadlegujejo tudi konгрenze.

Mnukatere važna zadeva na ameriško ljudstvo je bila redens pri obdvihi mizi v hotelu, pri kateri je bil profesionalni parlementarni zakuljenik pogostitelj izvoljeni ljudski zastopnik pa-

rot.

Ta konferenca je imela vodilni

značaj, ker je bila vodilna v

zadnjih dneh v letu 1920, ko so

so sestavili v Teksasu 500

član in da so pripravljeni pomagati evropskim kapitalistom vlečnih voz iz blata, v katerega so ga

zapeljali.

Brez vseh govorilcev nispi-
kav so vse priznali, da je situacija

resna in da je treba to situacijo

tako gledati, kot je v resničnosti,

da je tukaj vsek optimizem nemogoč,

ampak da je sedanjosti svetovni

gospodarski položaj skrajno re-

sen.

Konferenčni podpredsednik

Bedford je izjavil, da je sedanjosti

gospodarski položaj Amerike najslabši zadnjih petdeset let in da

je mora primerjati le položaju, ki

je sledil državljanski vojni.

Predsednik Clementi, ki je bil

za časa vojnega trgovščega ministra v

Franciji, je izjavil, ako bi se svet

nahajal v takem položaju pred

vojno, bi se kmano opomogel, toda

valed sedanje disorganizacije je

nemogoče reči, keraj se bo svet

opomogel iz sedanjega položaja.

Graf Birkenhead je govoril v imenu angličkih kapitalistov in je izjavil, da postoji nevarnost, da bo vseeno eno generacijo časa,

predno se bo svet opomogel.

Zadnja dva in tudi ostali govoriki so povdarijali, da imajo veliko upanja, da se bo svet opomogel iz sedanja gospodarske krize, ker so ameriški kapitalisti pripravljeni kooperirati z evropskimi kapitalisti in ker se Zdr. države trudijo narediti mir v Evropi, in jo izvleči iz sedanja gospodarske krize.

Bedford je govoril v imenu ameriških kapitalistov ter izjavil, da se Amerika sama nahaja v skrajno resnem gospodarskem položaju in da bo moralis, ako bo hotela pomagati Evropi, doprinesti velike bitvi.

Ta konferenca pokazuje, da so

kapitalisti trudijo na vse nadine,

kako bi rešili kapitalizem pred

bankrotom in itejo vse močno

sredstva, da bi odvrnili položaj, ki

prihaja. Sami imajo malo upanja,

da bodo odvrnili ta položaj.

— VREDNOST

</

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vračajo.

Naročina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri meseca, in za inačenstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar ima stik z listom:

'PROSVETA'

2657-59 So. Laundale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenske Narodne Podporne Jednosti.

Owned by the Slovenske Narodne Podporne Jednosti.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v obiskovanju n. pr. (Junija 20-21) poletnega volumna imena in naslova pomeni, da vam je s tem dano v potekla naročnina. Ponovite jo pravno izrazno, da se vam ne iztevli list.

NEKATERI LJUDJE RES NE VEDO, KAJ GOVORANCIJU.

Dozdaj so velebizniški listi vedno slikali boljševike kot ljudi z divje zaraščeno brado in skuštranimi lameni. Od kar je bil v zakonodajnem senatu imenovan "Big Bill" Thompson, čkaški župan, ognjevit pristaš republikanske stranke, ki ima vedno gladko obrit obraz in lepo posmehne lase, boljševikom, anarhistom in komunistom, bo treba tudi spremeniti slike v velebizniškem časopisu, predstavljajoče boljševike. Gladko obrit obraz je obrat diplomata in "Big Billu" so gotovo zaigrali okoli ustavnih pogojivih potez takoj vidno, da jih je tudi lajlik opazil, ko je čital, s kakšnim imenom ga je počastil državni senator Otis F. Glenn iz Murphysboro v illinojskem senatu.

Pomislite čkaški župan je boljševik! Človek bi se takim izjavam smejal, če bi ne bila stvar resna in bi ne govorila, kaj smatrajo privatni bizniški interesi za boljševizem.

Čkaški župan je po izjavi mr. Glenna boljševik, da nisrovo je pripravljen se bojevati do zadnjega z vsemi, ki bi priporočal samo socializacijo vseh produktivnih in distributivnih sredstev. Kaj pa je storil čkaški župan tako strašnega, da je bil proglašen za boljševika, komunista in anarhista? Omejiti je hotel nekoliko profit cestnoželezniške družbe v Chicagu. Njegovi podporniki so priporočali v legislaturi postavo, ki daje ljudstvu v Chicagu pravico, da zniža voznino na uličnih železnic na pet centov. To je tisti strašni greh, da je senator Otis F. Glenn rekel v senatni zbornici:

"Ema Goldman je šla v Rusijo, Aleka Berkman je tudi sei tje. Tam zdaj učita njuno komunistično doktrino. Ali nikdar nista storila bolj direktnega napada na lastniške pravice, na pravice državljanov, ki so si svojim delom, hranjenjem in ekonomijo pridobili lastnino, kot ga je izvršil župan Thompson."

"Illinois se ne nahaja v stanju anarhije, komunizma in boljševizma."

Čkaški župan je torej še hujš od anarhistke Goldmanove in anarhista Berkmana, ki sta bila deportirana v Rusijo. Marsikateremu "špisarju" je stopil mirzel znoj na celo, ko je čital, da ima drugo največje mesto v Združenih državah tako strašnega človeka za svojega župana. Pobožne matere so celo prikrižale svoje male paglavice in vzdihnile, da bi njih malenčki nikdar v njih življenju ne srečali strašnega človeka, ki županuje drugemu največjemu ameriškemu mestu. In kdo ve, kaj so storile tercijalke in druge pobožne ženice, ko so čitali to novico.

Kdo je pa čkaški župan? Pripadnik republikanske stranke, ki je za mesto sprejel iz političnih obzirov v svoj program, da se mora znižati na uličnih železnicah znižati na pet centov, ker je le ne zmožno ravnateljstvo krivo, da železnica ne nosi dobička, če se zniža voznina. To je tisti strašni greh, ki ga je izvršil Thompson.

Ampak ta napad na čkaškega župana je značilen, ker govor, kaj nikdar siti privatni bizniški interesi smatrajo za boljševizem, komunizem in anarhizem.

Ce se ne daš odirati od profitarjev in zahtevaš postavo, da se profitarstvo odpravi, si boljševik, komunist ali anarhist, ali pa vse troje hkratu. Tako je povedal državni senator Glenn, ko je zlomil sulico za privatne cestnoželezniške interese. Kdo ve, kakšna imena bi dobil še na pr. tisti, ki bi predlagal v legislaturi, da država Illinois nacionalizira vse premogovnike. To bi senator Glenn klical ogenj in žveplo iz nebes na takega grešnika, kajti v južnem delu države Illinois, od koder prihaja senator Glenn, se nahajajo bogati premogovniki.

Ali tako zmerjanje pa govor še nekaj drugega in sicer, da ni treba biti človeku dosti podkovan v raznih gospodarskih sistemih, ampak da le znaš dobro in včasi z loparjem zagovarjati privatne živnosti, pa si dober za postavodajca. Včasi je bilo seveda drugače. Danes se pa zdi, da volilci ne vprašajo kandidata po zmožnostih, ampak glavno je, da je kandidat in da je bogat. Ni čudo, če po tem senatorji govorančijo največje priznjenosti, ljudske koristi so pa tako zastopane v postavodajnem zboru, da se ljudstvo lahko zgoka, ker je sledilo profesionalnim političarjem in izvolilo v postavodajne zbole može, ki so mu jih priporočali.

Pojdimo z razvojem in ne proti njemu!

In ciklus govorov sodruga Et. Kristana v ustavnem odboru v Beogradu.

Na 11. seji ustavnega odbora je sodr. Ethib Kristan govoril:

Gospodje! Socijalistični klub je predložil svoj načrt ustave in treba je, da ob tej priliki povem nekaj besedi: Rezume se, da bi se o tem moglo mnogo govoriti: toliko govoriti, da za to nimamo sedaj časa. Ker bo se prilika, da izpregovorim se pri specjalni debati posameznih točkah vladnega ustavnega načrta, bom se dejal kolikor mogoče kratke.

Predvsem moram izjaviti to-le: Predlagamo svoj ustavni načrt vseled tega, ker smatrano vladni načrt nesposobnim, da bi mogel biti dobra baza specjalnih debati. Ce nismo temu odboru predlagali socijalističnega ustavnega načrta, kakšnega bi bil izdelal in predlagali, če bi bila situacija v tej zbornici drugačna, če bi imeli tu večino in ne bi bila proti nam večina z buržoasko ideologijo, vesina ob katerem se nikakor ne more privokati, da bo rušila tisti družabni red, katerega sama zastopa. Zadovoljili smo se s tem, da predlagamo načrt ustave, ki bi mogel biti sprejet tudi v sedanjih razmerah od vseh skupin, ki hočejo v resnici delati za socijalni napredok. Čini smo tu tudi izdeščarskih klopi besede, ki so zvezne prijazno socijalnim zahodom in delavskemu razredu. Jaz sene moram prisnati, da sem o teh stvarih spreci skupinske, ker teoretična ljubezen namen delavskemu razredu in socialističnu napredku zelo gineva in se hitro poizgubi, ako jo je treba prenesti v praks. S tem se noben redi, da ni v centru, na dečani in tudi izven mnogo dobrej ljude, tudi slatko sreca, tudi, ki bi bili pripravljeni, da dajo tudi zadnjo sreco za sramnico, same, s tem se mi niko-nar pomagane, ker se socialistično vprašanje ne rešuje z nemiljenjem. Najboljšee wec ne more rešiti onega, kar tvori jedro socialistične voračanja. Toda sko je v resnici nahajajo tu skupino, ki hočejo pomagati državi na poti v boljšo bodočnost, bo ta načrt, ki ga mi predlagamo, dal mnogo prilike za to.

Gospodje! Dobro vemo, da nismo tu odromoma v tej državi večino, ki ni pristopna socialističnemu mišljenju. In mi ne verujemo, da se more kakšnacolikoc socialistične reforme deliti načrti in investi s silo. (Medklie: More se.) Ne vem, če je to dober znak in ne vem, da-lj bi se sporazumeli z ministrom za konstituanto, ako bi imeli priliko, da gremo globoko v detajle tega voračanja, ker navsezadje današnja Rusija ni edina, ki je počakala, da veg ali manj s silo izvede neke ideje in ideale. Take metode poznamo že od davno prej in tudi buržoasne družbe. Ta se je poslujevala, bajonetom in kanonov, ječ in več, vragov in satanov. Tu je bila "agence provocateur". In nobena radikalna organizacija ne si mogla obraniti, da ne bi bila prikel-policijski konfident itd. In skaka revolucionarna organizacija ni hotela biti sama dovolj radikalna, so konfidenti sami ustvarjali ta radikalizem, ki je bila vladila potreben, da je nadalje povedov za svoje postopanje. Ali ne ozirajo se na vse to, ne verujem, ker nisem utopist, da se more ustaviti socialistična zgradba v blakih, na bodisi, da bi bila tudi najiskrenjša, najlepša in najidealnejša, in da bi se potem mogla kratkomalo prenesti enotna mimo to, da delavski razred ne more zmagati, ako ne bo velik, niti ne bo imel večine, ter da bo imel to vedno le takrat, ko bo sam v sebi značilni toleranten. Hocem reči: imeti moral nekaj, ki ga je znanost konstatirala. (Glas: Komunizem!) Imenujem v to komunizem, jaz ga imenujem kolektivizem. — o tem se ne bomo pričekali. Da bodo skupna ona načela, ki so v tem vezem tem ciljem, ali da ne bo anatome, izključitev, blatenja itd. zaradi tega, ker ima nekdo o metodi svoje mnenje, dočim ima nekdo drugačno; čim več na bo, tem več bo glav. tem več bo misli, in tista armada, ki mora zrušiti kapitalistični sistem, se mora restaviti samo teda velika in močna, če se bo toleriralo, sko bo mogla vsaka glava mislit na svoj način o vseh onih stvareh, katerih ni treba, da so brezpogojno drugih sil, ki ga še vdržujejo, in emotne. (Z. Milojković: Ce ne je mnogo ljudi, ki veruje-

jo v to, da se je svet ne vem od katerega začetka, od primarnega dela, pa do danes moral razvijati, nislijo pa vseeno, da je razvoj uprav danes prišel do vrhuncu, od koder dalje ni nikakršnih bistvenih izprememb. Mnogo jih je

Jaz se ne potegujem za tem, da bi postal minister. (Z. Milojković: Toda vam prijatelji.) Mislim, da je v gotovih slučajih tudi ni tako strahoviti greb, iz katerega bi mogel nastati kak pekel. (Dr. L. Marković: Pa tudi vi, gospodje komunisti, bi radi postali ministri, to se razume, da ne z namenom. Vi bi hoteli biti celo diktatorji! — Pavle Pavlović: In kaj bi vam bili diktatorji! — Dr. L. Marković: To je pa moja stvar!)

Nisem prišel sem, da se prepričam, posebno pa ne, da se prepričam z gospodil komunisti: kajti četudi imamo precej različnih mnenj; vendar mislim, da pride čas, ko se bomo po raznih potih vendarje našli v skupinem cilju. Posredno, ker se moramo boriti proti reakciji, ki je nevarna vsemu socialističnemu delavstvu v Colorado je znano, kak je ta list, "Denver Post", je od svojega začetka zaigran našprotni unijškega delavstva in straten zagovornik premogovniških baronov. Ob času snage stavke rudarjev v južnem Colorado, ko so privatne živilske in velikobrojne njihove žene in otroci v žotovski naselbini v Ludlowu, je ta list zagovarjal in prav kapitalistične morile. Takega zagovornika in prijatelja ima Gompers!

Po volitvah predsednika in drugih eksekutivnih odbornikov je bila konvencija kmalu zaključena. Vsi notranji spori med unijami so bili poverjeni eksekutivi, da bili resi kakor zna in more. Gompers je na premeten način odstranil vsako reševanje notranjih sprovodov, da se je na ta način izognil strankarstvu in prepričom na konvenciji, ki bi mu bili mogoče skovali pri volitvah.

Zadnje rezolucije, katero je učila Gompersova sekira, so bile: da se ustanovi v federaciji podporni sklad za izplačevanje posmrtnine, da se sprejme referendum na vse predlogi in volitve odbornikov, da se istra konvencija v oktobru namesti v juniju.

cestnoželezniški uslužbenec in krjač za moške oblike.

Zdi se, da je Gompers največ pomagal njegova propaganda, da je Lewis Hearstov kandidat. To je nedirektno povedal po reči, ko se je zahvalil delegatom ne zaradi tega, ker so izvolili njega, morda ker so pokazali večkratnemu miljonaru Hearstu, da njegova "Blažotuhujoča mačka" ima osem milijon konjskih azi, "ne more kontroliратi Ameriške delavске federacije.

Lewis je odgovoril, da on ni bil Hearstov kandidat in da Hearsta sploh ne pošna. Rosica je, da je kajnji kapitalistični dnevnik "Denver Post" ves teden hvalil Gompersa na vse presege, obenem pa napadal Lewisa. Vašemu organiziranemu delavstvu v Colorado je znano, kak je ta list, "Denver Post", je od svojega začetka zaigran našprotni unijškega delavstva in straten zagovornik premogovniških baronov. Ob času snage stavke rudarjev v južnem Colorado, ko so privatne živilske in velikobrojne njihove žene in otroci v žotovski naselbini v Ludlowu, je ta list zagovarjal in prav kapitalistične morile. Takega zagovornika in prijatelja ima Gompers!

Po volitvah predsednika in drugih eksekutivnih odbornikov je bila konvencija kmalu zaključena. Vsi notranji spori med unijami so bili poverjeni eksekutivi, da bili resi kakor zna in more. Gompers je na premeten način odstranil vsako reševanje notranjih sprovodov, da se je na ta način izognil strankarstvu in prepričom na konvenciji, ki bi mu bili mogoče skovali pri volitvah.

Zadnje rezolucije, katero je učila Gompersova sekira, so bile: da se ustanovi v federaciji podporni sklad za izplačevanje posmrtnine, da se sprejme referendum na vse predlogi in volitve odbornikov, da se istra konvencija v oktobru namesti v juniju.

NA STOTINI RUDARJEV JE DOPREDKO V COLUMBUS.

Rudarji in frontmeni imajo z nato svoje rovine na planini.

Columbus, N.J. — Na stotini rudarjev je doseglo sonč, da prisostvujejo obravnavi Alekander Howata, predsednika 14. distrikta rudarske organizacije, ki je prisel v pondeljek.

Rudarji so nastanjeni v žotovih in kot posamezniki so si vzel podčinile, ki bodo trajale seveda tako dolgo kot obravnavna. V splošnem pričakujejo, da rudarji ne bodo delali niti v enem rudniku, dokler traja obravnavna.

Lokalna organizacija iz Frontmena je pripravila s sabo godbo na pihala. Cestnoželezniška družba je morala postaviti ved vor v službo med Pittsburghom in Columbusom. Rudarji niso potrati, ampak med njimi je praznični duh.

Za mesto je obisk rudarjev takem številu nekaj novega. Tako oblikovalcev mesta še ni viden hkrat.

Zagovorniki Howata, katerim načakuje J. I. Sheppard iz Fort Scotta, bodo skušali dokazati, da preganjanje Howata izhaja iz političnih motivov in da governerji niso šli za vstopavitev miru v industriji.

Kot priče so sodnjičko povabiljeni: R. A. Burch, član najvišjega državnega sodišča, W. L. Hevin, predsednik sodničkega sodišča, W. P. Lamerton, bivši predsednik kanadske legislaturne skupnosti in bivši politični zaveznik governerja Henry Allena, in širje državni senatorji.

Obravnavo bo marsikaj razkrila, kar governerju ne bo več, ki naj se tolazi s pregovorom: 'Kdor želi, tudi najde.'

Zemlja volilna pravice poravnana na Kubo.

Havana, Cuba. — Sufragetke na Kubi so doživile občen potaz v senatorskibornici, ko je bila poravnana predloga, ki je določala, da kongres določi, kdaj so ženske upravičene da volilne pravice.

LISTNIČKA UPORABLJAVANJA.

Cleveland, C. S. E., državstvo — Prejeli smo Vaš list in ga izročili predsedniku SNPJ v relativi. V par dneh dobite od njega prav zanesljivo odgovor. Po zanesljivem delave, godbeniki,

Ameriške vesti.

LIGA NARODOV POKOPALA
TOČKO O SAMOODOLOČBI.

Alandski otoki, pretežno švedski po prebivalstvu, priscjeni Fincem.

London, 29. jun. — Prva razsodba lige narodov je pokopal Wilhelmonovo točko samoodoščbe narodov, eno najbolj razvijenih točk med štirinajstimi točkami, na katerih je liga zgrajena. Svet lige narodov je razmodil, da Alandski otoki pripadajo Finski ključ dejstvu, da je 96 odstotkov prebivalcev na teh otokih — vseh prebivalcev je 22,000 — švedske narodnosti. Iz poročila komisije, ki je v imenu lige preiskala sporno razdvoje zaradi teh otokov, je razvidno, da se je prebivalstvo potom plebiscita z ogromno večino izreklo za priključitev k Švedski in štirikrat je apeliralo na predsednika Francije in na angleško vladno, da se želi po sto letih zopet združiti s Švedsko. Protivno tem dejstvu je pa svet lige razsodil, da ima Finska "neoporekljivo pravico do suverenstva nad Alandskimi otoki."

Svet lige je zaključil v zadevi sporja Albanije z Jugoslavijo in Grško, da naj poslanšči svet v Parizu redi ta spor. Litvinski poljski spor gde Vilne se najbrže reši z ustanovitvijo "svobodne Vilne," ki bo na zunaj odvisna od Litvinske, na znotraj pa avtonoma.

LASTNIKI LADIJ SE NE OZLJAJU NA POSTAVKE.

San Francisco, Cal. — Lastniki ladij, ki poslujujo svoje ladje na morje ob času stavke, izpostavljajo življenje potnikov nevarnosti, ker sprejemajo v službo stavkokaze, ki niso zmožni opravljati dela na morju. Mornarske unije izjavljajo, da je na sedem lastnikih, na katerih je moštvo sestavljeno iz stavkokazev, pridelki goreti ali so se na poskovali stroji, kar so bile ladje na visokem morju. Organizirani mernarji pravijo, da so te nešredne posledice, kar so nastajenije kot strojnikij ljudje, ki ne znajo izkriliti svojega dela. Lastniki ladij pa govorijo o sabotski stavkarjev, a pri tem brezmiselnem govorjanju se ne spominjo, da stavkarji ne morejo sabotirati, ker sploh niso na ladijah.

Mornarske unije imajo dokaze, da na lastnikih ni zadostnega tlevila moč za redilne čolne. Začen določa, da na vsakih pet in dvacet potnikov pride po eden izvezban mornar, ki zna voditi redilni čoln. Dalje določa postava, da mora 65 odstotkov moštva razumeti angleščik jek. Zdaj razume angleščino komaj pet in dvajset odstotkov od moštva.

ALI JE TAKA ČLOVINKA
DRUŽBA ZDRAVA, KI PUDAJA
TAKE SLIKE?

Chicago, Ill. — Frank Punshon je star devet in sestdeset let. Pol leta svojega življenja je prebil v lečah in zaporih. Ko je bili star deset let, so ga poslali v poboljševalno šolo, ker je ukradel \$180. Samoposebi se razume, da se v poboljševalni šoli ni poboljšal, ker sedanje poboljševalne šole ne slusijo namenu, zaradi katerega so bile ustanovljene.

Včeraj je stali zopet pred sodnikom. Obtožen je bil, da je prejel od mra. J. Raymondove en dolar pod pretvezo, da ji preskrbi delo. Sodnik ga je odsodil na eno leto v prisilno delavnico. Stanemu Punshonu so solze zalle oči in dejal je: "Sodnik, ne storite tega. Star sem, toda pošten hočem biti, predno umrem."

Sodnik je po teh besedah znil kazen na polovico.

Ce bi sodišča sij polovično takoj ravnala s profitari in tatoči iz višjih krogov kot s tem starškom, ki je bil že v mladih letih potisnjen med budodele, bi bil mogoče moralni učinek v splošnem tako velik, da bi polovica manj ljudi sedelo za omreženimi okni.

NEVAREN STRUP JE ŽOANJE
IN BRINOVEC.

New York, N. Y. — Posebni prosekutor Burton A. Gaskill, kateri ima vodstvo za izvedenje Van Nessove prohibicijoniske postave, je razlagal včeraj v Atlantic City, N. J., da med 52 galonov različnih živin in brinjeven.

terega so nekateri tihotapei spravili v Atlantic City in ga tam prodali, radi cesar je bilo 35 obožib, ni bilo niti ene kapljice pravega žiganja ali brinjevena.

Kemična analiza je razkrila, da so to samo melancie od žiganega sladkorja in vode z neko žganom kolinsko vodo, kar je dajalo primerni okus. Vse te zmožnice niso zdrave in so zelo strupene v vsaki množini vlažanja.

Priprava, take tekočine ne bi stala več za en-kvart kakor 45¢ do \$1, dasiravno ga nekateri prodajajo v steklenicah po \$10 za kvart. Za tihotapee z žiganjem je to prav dobitčanosa kompanija in gotovo bi se tihotapstvo zelo mnogo, da niso vedno v strahu, da se jih pri čedinem poslu ne zaloti in nato odda na smrtna sodišča.

ZABOJOJEK VŽIGALIC PET
DOLARJEV — Z ŽGAMJEM.

Chicago, Ill. — Albert Lueck, 1817 Simpson cesta je imel precejšnjo zalogo "dobре pijače" v svoji kleti. Ker se je pa bal, da bi mu jo ne ukradli tatoi ali pa odnesli prohibicijonisti agente, je prišel na imenitno idejo, kako se "iznebi" prepovedane pijače. Svojim prijateljem je povedal, da prodaja zabojec vžigalce po pet dollarjev in kdo kupi vžigalce, dobri za nameček steklenici "žgane vode". Ko bi ne bilo ovaduhov, ki se kmalo iznebel svoje "zaloge" vžigalce in tudi okreplila. Toda vas to je prišlo na uho policije. Sodnik ga sicer ni mogel kaznovati valed profitarstva, ker je prodajal vžigalce po pet dollarjev, ampak kaznoval je njega in njegovo ženo za sto dollarjev, ker sta razdeljevala opojne pijače.

DETektiv HAND JE TEĐA
KOST ZA MOONNEYJEVU
SPROTEKNIK.

San Francisco, Cal. — Nasproti. Mooneyje se moguče že dešajo, da so pričeli prejanje detektiva Draper Handa, ki je izjavil, da je bil od običastih izdelan načrt za omrežje Mooneyjev Billinga in drugih, ki so bili obtočeni, da so razstrelili bomba na dan ponoda za vojno pripravljanja.

Zdaj je bil Hand preliminarno zaslišan pred policijsko komisijo in je izjavil, da je pripravil vse dokarati, kar je trdil. On bo to tudi izvršil, ako se preiskava proti njemu no potisli. Tolitelično proti njemu pa ni moglo drugoga navesti kot tajiti, da je resnica, kar je izpovedal Hand.

LINGAJI PRIMILJIL FAR-
MARJA SKOČITI VISOKO
Z DREVESA.

Jackson, Miss. — "Red" Bilbro, črno, vposlen na farmi F. M. Face v Madisonovem okraju, je bil lindan v gondi, oddaljenem dvajset milij od tukaj. Farmaria pri katerem je bil Bilbro vposlen, so linčarji prisili, da je splošil na visoko drevo in nato skočil z njega, pri čemer se je zelo močno poškodoval na glavi in vrata.

POLICAJ REŠIL OTROKA.

New York, N. Y. — Mesto pravil zdravil je včeraj neka mra. Zimmerman, 1926 Fulton St. v Brooklynu, dala svoji hčerkki pomotoma neko jodovo tinkturom, kar jo je pričelo zvijati. Policijski August Schreiber, katerega je takoj poklicala, je brezvomno rešil njegovo življenje, ko mu je dal piti mleko in kis kot protistrop. Ko je dospel zdravnik Shaefer iz St. Matrose bolnišnice, je bilo otrokovo življenje že izven nevarnosti.

MESTNI OGLETJE V NEW YORKU DEBATIRajo S FESTMI.

New York, N. Y. — V tukajšnjem mestni zboru je bil v sredo suspendiran parlamentarni red in dneva vprašanja so se reševala po dempsey-carpentersko Alderman Paleonera, ki je zaslovil po vsej deli pred par meseci, ko je na seji vprašal: "Kdo je za vrage Einstein?", ko je bil znani nemški profesor gost v New Yorku, je zdaj povečal svojo slavo, rekoč predsedniku zbornice, da je "kos sira." Predsednik W. P. Kenneally, ki je velil sovražniku sira, je stopil k njemu in v par trenotnih sta se oba valjala lavo in žveplene plina. Prebivalci so vsi prestrašeni, ker takega ognjeniškega izbruha je ne pomnilo. Zaputili so vasec in řeško ob obrédu, da zapustijo stok.

Ognjenik Stromboli razstreljal strah med občani.

Mesina, Sicilija. — Ognjenik Stromboli na otočju Stromboli je pridelal zadnji teden zelo bruhtivo in žveplene pline. Prebivalci so vsi prestrašeni, ker takega ognjeniškega izbruha je ne pomnilo. Zaputili so vasec in řeško ob obrédu, da zapustijo stok.

HAYWOOD SE VRNE NAZAJ,
ROMANJE V WASHINGTON
SE NADALJUJE.

Chicago, Ill. — William J. Haywood, bivši tajnik I. W. W., je obroževal državnemu pravniku Charles F. Clymu, da odpotuje iz Rusije 12. julija in da se vrne v Združene države, da nastopi svoj kazenski program. Načrtje je splošno, da bo program sledil:

Radiogram se čita:

"Moj cenjeni Clymu: 12. julija odplovem proti Združenim državam. Big Bill Haywood."

William Gross Lloyd in Otto Christensen, ki sta podpisala zanj poročilo, bosta skušala dobiti nazaj zapadlo poročilo po njegovem povratku v Združene države.

Inozemstvo.

Senator France odpotoval v Moskvo danes.

Riga, 29. junija. — Senator Jos. I. France, ki je na poti v sovjetsko Rusijo preiskati možnosti skleniti trgovsko zvezo z sovjetsko Rusijo in Združenimi državami, je prišel danes sem. Ako se ne bodo pojavile kakje zaprake, katere pa senator ne pričakuje, odpotuje jutri (30. jun.) iz Rige v Moskvo. Sovjetska vlada mu je devolila, da je razumnih — bivati v Rusiji do 23. julija. Za udobnejšo in hitrejšo vožnjo diplomatov in diplomatih vožnjo vozi med Rigo in Moskvo poseben vlak opremljen z vsemi komoditetami in spalnimi vozovi.

Da bi senator France obiskal Rusijo, je najbolj nasprotoval Maksimu Litvinovu, toda Leontiu Krassin, sovjetski trgovski minister je pa izpoljal dovoljenje od sovjetske vlade, da je izdelal potni list oziroma dovoljenje, da senator France sme obiskati sovjetsko Rusijo, čoš, da bi bilo ne-spametno odrediti dovozje senatorju (30. jun.) iz Rige v Moskvo. Sovjetska vlada mu je devolila, da je razumnih — bivati v Rusiji do 23. julija. Za udobnejšo in hitrejšo vožnjo diplomatov in diplomatih vožnjo vozi med Rigo in Moskvo poseben vlak opremljen z vsemi komoditetami in spalnimi vozovi.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Hoan je najprvo predlagal, da naj se vrši ta velepomembna konferenca prihodnje leta in da naj se valed tega ne vrši strankina konvenčija.

Hoan je najprvo predlagal, da naj se vrši ta velepomembna konferenca prihodnje leta in da naj se valed tega ne vrši strankina konvenčija. Takoj nato je pa spregel dodatek k svojemu predlogu da naj se označena konferenca vrši istočasni s strankino konvenčijo.

Delegat sodrugi Morris Hillquit in New Yorku je bil prvi, ki je pričel iskatи luknje v programu Hoana in je predložil slednji rezultato: "P'zihodnji narodni izvrševalni odbor ima malo skrbno preiskati programe in cilje vseh radikalnih in delavskih organizacij v delih s namenom, da pronađe njih mod in v koliko se pripravljajo sodelovati s socialističnimi strankami, ki imajo vred \$1.00. Oba izdelki, ki se naredijo obenem, na tri dolari počasne prostre.

Narodni izvrševalni odbor je bil izvoljen na 1926. De Valera, John Edward, 2126 S. Crawford Ave., Chicago, Ill. — Adv.

De Valera navrnil predlog Lloyd Georgea za konferenco.

Dublin. — Eamon De Valera, predsednik irske republike, je izjavil napram časnikarskim poročevalcem, da je skupna konferenca z javnimi zavodi in severno Irsko ter vzhodnimi zastopnikov, ki je predlagal Lloyd George, nemogoča v sedanjih razmerah. Ravnotako so se izjavili tudi vsi ostali zastopniki iz Južne Irskе, ki zahtevajo samostojno irske republiko. Eamon De Valera je sklical konferenco zastopnikov Južne Irskе, na kateri se bo nadalje razpravljalo gde povabil Lloyd George.

Eamon De Valera je povabil tudi Sir Craiga, voditelja severnih Ircov, da bi se udeležili te konference, katero je predložil Hoan, ki je bil povabil in izjavil, da ne bo konferiral z republikanci.

All pride do razstola med irskimi republikanci?

London, 30. junija. — Irski ekstremisti so sklenili, da revoluirajo in postavijo novo vlado, aka bo Eamon De Valera se nadalje vodil pogajanja z Lloyd Georgom. Mike Collins, vrhovni poveljnik irske republikanske armade je izjavil, kot se poroča iz Dublina, da se ne bo nikdar posredoval s svojo armado, pa če se tudi

Dublin, Mich., 6. jun. — Konferenca socialistične stranke je končala včeraj pozno zvečer. Sprejeta je bila rezolucija, v kateri se pozivajo na splošni streški.

Eamon De Valera je povabil tudi Sir Craiga, voditelja severnih Ircov, da bi se udeležili te konference, katero je predložil Hoan, ki je bil povabil in izjavil, da ne bo konferiral z republikanci.

All pride do razstola med irskimi republikanci?

London, 30. junija. — Irski ekstremisti so sklenili, da revoluirajo in postavijo novo vlado, aka bo Eamon De Valera se nadalje vodil pogajanja z Lloyd Georgom. Mike Collins, vrhovni poveljnik irske republikanske armade je izjavil, kot se poroča iz Dublina, da se ne bo nikdar posredoval s svojo armado, pa če se tudi

Dublin, Mich., 6. jun. — Konferenca socialistične stranke je končala včeraj pozno zvečer. Sprejeta je bila rezolucija, v kateri se pozivajo na splošni streški.

Eamon De Valera je povabil tudi Sir Craiga, voditelja severnih Ircov, da bi se udeležili te konference, katero je predložil Hoan, ki je bil povabil in izjavil, da ne bo konferiral z republikanci.

All pride do razstola med irskimi republikanci?

London, 30. junija. — Irski ekstremisti so sklenili, da revoluirajo in postavijo novo vlado, aka bo Eamon De Valera se nadalje vodil pogajanja z Lloyd Georgom. Mike Collins, vrhovni poveljnik irske republikanske armade je izjavil, kot se poroča iz Dublina, da se ne bo nikdar posredoval s svojo armado, pa če se tudi

Dublin, Mich., 6. jun. — Konferenca socialistične stranke je končala včeraj pozno zvečer. Sprejeta je bila rezolucija, v kateri se pozivajo na splošni streški.

Eamon De Valera je povabil tudi Sir Craiga, voditelja severnih Ircov, da bi se udeležili te konference, katero je predložil Hoan, ki je bil povabil in izjavil, da ne bo konferiral z republikanci.

All pride do razstola med irskimi republikanci?

London, 30. junija. — Irski ekstremisti so sklenili, da revoluirajo in postavijo novo vlado, aka bo Eamon De Valera se nadalje vodil pogajanja z Lloyd Georgom. Mike Collins, vrhovni poveljnik irske republikanske armade je izjavil, kot se poroča iz Dublina, da se ne bo nikdar posredoval s svojo armado, pa če se tudi

Dublin, Mich., 6. jun. — Konferenca socialistične stranke je končala včeraj pozno zvečer. Sprejeta je bila rezolucija, v kateri se pozivajo na splošni streški.

Eamon De Valera je povabil tudi Sir Craiga, voditelja severnih Ircov, da bi se udeležili te konference, katero je predložil Hoan, ki je bil povabil in izjavil, da ne bo konferiral z republikanci.

All pride do razstola med irskimi republikanci?

DR. J. V. GRAHEK

ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj
do 2:30 popoldne.

545 E. Ohio Street

Tel. Cedars 2366

H. S. PITTSBURGH, PA.

Slovenska Narodna

